

Voorzitter,

Het is alweer twee en een half jaar geleden dat we als raad samenkwamen voor de algemene beschouwingen. Door de corona crisis is het in de tussentijd wat stiller geweest *hier* in de raadszaal. Wij: de raadsleden, commissieleden, het college, maar ook de inwoners van Delft, hebben elkaar nauwelijks fysiek gezien. Dit zorgde er denk ik ook voor dat ook raadsleden iets verder van elkaar af kwamen te staan. Maar in een tijd van toenemende polarisatie denk ik dat het juist belangrijk is om soms een stap terug te zetten en juist de nadruk te leggen op hetgeen waarin we overeenkomen.

Deze coronacrisis heeft ons echter ook dichterbij elkaar gebracht, er ontstonden ontzettend veel mooie initiatieven waarbij mensen elkaar te hulp schoten. Dat is iets moois om aan vast te houden. Met man en macht hebben onze ambtenaren, ondernemers, en de inwoners samengewerkt om deze crisis door te komen. Door elkaar wat te gunnen en respect te hebben voor elkaars standpunt en belang.

En dat moeten we in deze zaal blijven doen. Echter, voorzitter, zorgen de huidige financiële tekorten voor teleurstelling en frustratie bij de raadsleden. We zitten niet meer op het punt dat we schaarste verdelen. We komen eigenlijk op ieder dossier tekort. Op een aantal thema's is dat zo urgent dat we zelfs spreken van een crisis.

Het blijft zoeken naar een balans: Enerzijds investeren om de stad voor te bereiden op de toekomst en anderzijds: Delft betaalbaar houden en acute problemen oplossen. Bij de afweging van deze twee is het goed om zo nu en dan stil te staan bij het feit dat we uiteindelijk allemaal naar 1 doel werken: Een stad waar wij, maar ook onze kinderen en zelfs hun kinderen fijn kunnen wonen. STIP denkt dat de volgende 3 crisissen op dit moment prioriteit moeten krijgen om de stad klaar te maken voor de toekomst:

1. De klimaatcrisis
2. De wooncrisis
3. De cultuurcrisis.

Voorzitter,

Als eerste: De klimaatcrisis. Helaas doen we op het gebied van duurzaamheid nog echt te weinig. De overstromingen in Zuid-Limburg en de resultaten van het IPCC rapport laten duidelijk zien: Het is tijd voor actie! De stijging van de zeespiegel is nu al onomkeerbaar. De situatie in Delft zal ook onomkeerbaar zijn. We kunnen als stad twee dingen doen:

1. Wachten en hopen dat het rijk over de brug komt met extra middelen voor duurzaamheid
2. Zelf pro-actief stappen zetten.

STIP vindt het voor onze inwoners onacceptabel om in de wachtkamer van het rijk te blijven zitten. STIP wil zelf stappen zetten, voordat het te laat is. Het is dan ook goed dat we in de begroting extra stappen zetten door de eerste warmteplannen te maken, de openbare ruimte klimaatadaptief te maken en echt aan de slag te gaan met het energieloket. Maar voorzitter, het doet wel pijn dat we veel mooie plannen hebben maar deze niet kunnen uitvoeren. Er is structureel *geen geld* voor de uitvoering van het warmteplan, de circulariteitsvisie, de zonne-energie strategie en het aanpakken van energiearmoede. Deze crisis wordt niet opgelost wanneer er geen geld voor beschikbaar komt of we gewoonweg blijven wachten op het rijk. STIP wil niet alleen plannen maken, maar echt wat aan deze crisis doen. Wij zouden dan ook graag zien dat we hier meer geld voor vrij gaan maken.

Voorzitter,

Dan de tweede crisis: de wooncrisis. Stijgende prijzen, studenten die noodgedwongen in hotels zitten of op de camping slapen en Delftenaren die niet in Delft kunnen blijven wonen. Jong of oud, iedereen heeft te maken met de wooncrisis.

Als STIP vinden we het recht op een goede woning ontzettend belangrijk. Maar de stad wordt voller. We moeten onze ruimte dus zo efficiënt mogelijk gebruiken, maar het vraagt ook om

politieke keuzes: bijvoorbeeld het echt inzetten op andere vormen van mobiliteit en daarbij ook te bouwen voor inwoners van de toekomst.

Als raad kunnen we sturen op wat voor soort woningen er gebouwd worden. De groep die het lastigst aan een woning kan komen is de groep jongeren tussen de 18-35 jaar. De afgelopen weken zag ik de volgende krantenkoppen: 'Tekort aan studentenkamers zal de komende jaren verdubbelen naar 50.000', 'Landelijk tekort studentenwoningen met 20% gestegen.' We blijven dan ook kritisch dat er amper wordt bijgebouwd. Niet alleen voor studenten, maar ook voor de andere jongeren. Natuurlijk moeten we aan de slag met het bouwen van woningen op de campus, maar dat is geen excuus om alleen maar te kijken naar de TU Delft. Wij wachten nog met smart op de toelichting hoe we gaan komen tot de 2.500 studenten eenheden die we met elkaar hebben afgesproken. Ja dat mag ook tijdelijk, dat mag innovatief, dat mag gedeeld met andere groepen, maar we moeten GAAN BOUWEN.

Ik hoop dat de urgentie over studentenhuisvesting bij andere partijen is geland. We zullen deze afweging samen moeten maken, in samenhang met de ruimte voor alle inwoners van Delft. Het is dan ook goed dat we volgend jaar weer als raad gaan kijken naar de woonvisie, zodat we deze wooncrisis samen kunnen gaan oplossen.

Voorzitter,

Julie dachten net misschien wel: de cultuurcrisis? Dat woord hebben we nog niet eerder gehoord. Maar, voorzitter, Onze stad groeit. Dit betekent ook dat er meer vraag komt naar cultuur. Het doet dan ook pijn om te zien hoe we als stad tekortschieten op het gebied van cultuur. Cultuur is een essentieel onderdeel van onze samenleving, waar we allemaal van genieten, en wat ons verbindt!

Maar, bij het cultuurkader durfde het college niet eens een financieel plan bij de raad neer te leggen. Het voelt alsof de culturele sector niet serieus genomen wordt. Dit laat wel zien in wat voor crisis we dus ook *hier* zitten. Wij zouden graag zien dat we de aankomende jaren serieus gaan kijken naar hoe we cultuur hoger op de agenda zetten. Want dat is wat Delft en de Delftenaar verdient!

Ook verdient de financiële situatie van een aantal individuele instellingen, waaronder DOK, theater de Veste en 38CC onze aandacht. Ze zijn de basis van ons magere cultuuraanbod en zijn momenteel bezig om door het ijs te zakken. STIP ziet graag dat we als gemeente helpen om deze waardevolle instellingen boven water te houden. Geen nieuwe bezuinigingen meer op deze waardevolle instellingen! We zullen ook moeten kijken hoe we het cultuurkader gaan betalen. Om er zo voor te zorgen dat zoveel mogelijk Delftenaren genieten van ons cultureel aanbod en de “cultuurcrisis” in elk geval weer uit onze vocabulaire gehaald kan worden.

Voorzitter, afsluitend,

Het is onze verantwoordelijkheid om te werken naar een stad die leefbaar is voor de toekomstige generaties. We moeten niet stil zitten, maar deze crisissen samen aanpakken. Daarom moeten we ons hard gaan maken voor de klimaat-, woon- en cultuurcrisis.

Tot zover.